

עטרת שרוב

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רה" ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת נצבים – ראש השנה

בס"ד, עש"ק פרשת נצבים
כ"ז אלול תשפ"א – שנה י"ב גליון תקע"ה

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש	ר"ת		
ירושלים	6:25	7:36	8:16
בני ברק	6:40	7:38	8:13
ניו יורק	7:06	8:22	8:34
מונטריאל	7:09	8:25	8:37

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אתם נצבים היום כלכם לפני הוי"ה אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם וְשִׁפְרֵיכֶם כל איש ישראל (כ"ט)

למה פירש הכתוב

צריך לדעת למה הוצרך לפרט 'ראשיכם' וגו' 'שבטיכם' וגו', ולא הספיק לומר בדרך כלל 'כולכם'. ועוד צריך לדעת מה שאיתא בבעל הטורים וז"ל: 'נצבים' כדרך שנאמר בסנין 'זיתצבו בתחתית הרה' (שמות י"ז), בו בלשון אמר כאן 'אתם נצבים' עיי"ש, שמרמז כאן על ענין קבלת התורה.

'היום' מרמז על ראש השנה

ואפשר לומר עפ"י מה שאיתא בזה"ק (ה"ב לב): 'היום' מרמז על יומא דראש השנה. שמרמז על התייצבותינו בראש השנה, כמו שדרשו שם עה"פ (איוב א' ו') 'יהי היום ויבאו בני האלהים להתיצב על הוי"ה' שהוא ראש השנה, שנצבים הכל למשפט.

עסק התורה עומד לאדם לזכות ביום הדין ברה"ז וזה אמרו חז"ל במסכת שבת (פג). 'יום הששי' (בראשית א' לא) ה' יתירה למה לי, מלמד שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית, ואמר להם אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימין, ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו עיי"ש. והרי יום הששי של בריאת העולם הוא יום שנברא בו אדם הראשון שהוא ראש השנה (תוס' ר"ה ה. ד"ה לתקופת), ולכך מוכן מה שמרמז כאן הבעל הטורים הענין של קבלת התורה, לומר שכל הבריאה כולה עומדת בזכות התורה כמ"ש 'אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי' (ירמיה לג כה), ועסק התורה עומד לאדם לזכות ביום הדין בראש השנה.

עשרה סוגי אנשים מרמז על עשרת הדברות

ולכך מפרט התורה עשרה סוגי אנשים שמרמז על עשרת הדברות, כמו שאיתא בזה"ק (ה"ב פב). וז"ל: אמר רבי שמעון, ריש דעמא בלחודיהו, ריש דשבטין בלחודיהו. נוקבי בלחודיהו. ה' דרגין לימינא, וה' דרגין לשמאלא. הדא הוא דכתיב, 'אתם נצבים היום כלכם לפני יי' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש' וגו', הא ה' דרגין לימינא. וה' דרגין לשמאלא מאן אינון. היינו דכתיב, 'טפכם, נשיכם, וגרך אשר בקרב מחנך, מחטב עצץ, עד שאב מימדך'. הא ה' דרגין לשמאלא. כלחו דרגין אתתקנו כגוונא דלעילא. לקבליהון ירתו ישראל אחסנת עלמין, עשר אמורן, דבהו תליין כל פקודין, וכל זכוון, וכל יורתת אחסנא,

דאינון חולקא טבא דישראל.

הערבות הוא הגורם שיצא כאור משפטנו

ובל זה צריך להיות כשתהויו בבחינת 'כלכם' באחרות ובאהבה בין כל סוגי אנשים, וכמו שכתוב בקבלת התורה 'יוחן שם ישראל' (שמות י"ב) ופירש שם רש"י כאיש אחד בלב אחד, ועי"ז וכו' לקבלת התורה, כמו כן בראש השנה תעמדו בבחינה זו ועי"ז יצא כאור משפטנו, כי ע"י שיהיו בני ישראל באחדות הגמור אז יהיו כל ישראל ערבין זה לזה (שבועות לג), ועי"ז יהיה שלם בכל התרי"ג מצוות, אפילו מצוות שאינו שייך לקיימו כמו מצוות השייכים לכהנים, בסוד מה שאומרים לפני כל מצוה בשם כל ישראל. וגם שע"י קיום מצוה אחת תלוי בו שאר כל המצוות, כמו שאנו אומרים לפני כל מצוה ומצוה 'ותרי"ג המצוות התלויות בה' היינו שזה ידוע (זה"ק קנב): שכל המצוות כלולות זו בזו, שבכל מצוה יש בו תרי"ג חלקים ושורשים מהתרי"ג מצוות אחרות.

מצוה אחת מכריע את כל העולם לכף זכות

והוא על הדרך אשר שנו רבותינו (קידושין מ): לעולם יראה אדם עצמו כאילו הוא חצי זכאי וחצי חייב, וכל העולם כולו כאילו הוא חצי זכאי וחצי חייב, עשה מצוה אחת אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וכו'.

עולם שנה נפש

זוהי הביאור מה שאיתא בספר יצירה (פ"ג מ"ו) שיש בחינת עולם שנה נפש. היינו שכמו בשנה ע"י התחברות חודש אחד להשני נעשה שנה והוא בראש השנה, כמו כן צריך להיות בבחינת נפש שנעשה ע"י התחברות וערבות אחד להשני נפש אחת, והוא בראש השנה.

מיצוה אחת מתקן קומה שלימה

ועי"ז הוא מתקן את כל הקומה שלימה, כמו שביאר מרן הארז"ל באוצרות חיים (שער המלכים פ"ב) על המשנה באבות (פ"ה מ"א) בעשרה מאמרות נברא וכו', והלא במאמר אחד יכול להבראות, אלא להפרע מן הרשעים וכו', וליתן שכר טוב לצדיקים וכו' עיי"ש. וביאר שלכך יצא עשרה ספירות מחלוקות ולא מקושרות ומחוברות, כי אם יחמא האדם יפגום רק כנגד הספירה שפגם ולא בכל הקומה, מה שאין כן בעושה מצוה הוא כמו שתיקן

את כל הקומה שלימה עיי"ש.

עשרה סוגי אנשים מרמז על עשר ספירות

וזוהי מה שמפרט התורה עשרה סוגי אנשים, לרמז לעשר ספירות שהם הקומה שלימה שנתקן ע"י קיום המצוות, וזהו מה שמרמז תיבת 'כלכם' לומר שכל העשרה ספירות נתקנו ע"י הצדיקים. ובהיפוך ח"ו אמר התורה 'פן יש בכם איש או אשה וגו' אשר לבבו פגה היום וגו' והבדילו הוי"ה לרעה' שבעושה עבירה אינו פוגם ח"ו כל הקומה, רק 'הבדילו' שמבדיל בין השאר הספירות כמבואר לעיל.

בראש השנה נידונין כל הנשמות

ועוד אמר התורה 'כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני הוי"ה אלהינו ואת אשר אינו פה עמנו היום' יש לומר שמרמז על מה שמבואר ממרן הארז"ל בשער הבונונת (ראש השנה דרוש ו) וז"ל: כי ביום ר"ה נידונין כל הנשמות העתידות לחזור בגלגול בעוה"ז, וזמ"ש זוכר יצוריו ברחמים לחיים, ולא אמר זוכר אותנו, ע"ד מ"ש זכרנו לחיים, אלא זוכר יצוריו הם הנשמות הנוכרים, שזוכר אותם ברחמיו יתברך להחזירם לחיים ולחיותם בעוה"ז בסוד חזרתם בגלגול עיי"ש. וזה מה שאמרו חז"ל (ר"ה לב): ספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו.

כל קיום העולם נקרא עולם אחד

וזוהו בחינת עולם המבואר בספר יצירה, כי זה ידוע מחז"ל (קידושין כא): שעולם זה עולמו של יובל שהם חמישים שנה. וזה ידוע שימת הראשונים (ריבנו בחיי פרישת בהר, ובספר תורה אור למהר"ם מפארוש זצ"ל שהארץ בזה בשית הראשונים והמקובלים בדעת הרמ"ק והארז"ל בלק"ת קדושים עיי"ש) שהעולם יעמוד חמישים אלפי שנה, וא"כ כל קיום העולם נקרא עולם אחד, ולכן דנים את כולם, כי אחד תלוי בשני אפילו שהוא לא כאן בעוה"ז, כמו בבחינת נפש ושנה המבואר לעיל.

באחדות אחד יוצאים זכאי בדין בראש השנה

ומכל זה רואים שע"י קבלת התורה וע"י שכלל ישראל הם באחדות אחד זוכים לצאת זכאי ביום הדין בראש השנה, הקב"ה יעזור שנוכח לצאת זכאי ביום הדין, וכתובה וחתימה טובה בספרן של צדיקים, בגאולת הפרט, ובגאולת הכלל בביאת גואל צדק בב"א.

רעוא דרעיון תשנ"ט לפ"ק

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרכזיים וזי"ע

אמר רבי כרוספדאי אמר רבי יוחנן שלשה ספרים נפתחו בראש השנה, אחד של רשעים גמורים, אחד של צדיקים גמורים, ואחד של בינוניים, צדיקים גמורים נכתבו ונחתמו לאלתר לחיים, רשעים גמורים נכתבו ונחתמו לאלתר למיתה, בינוניים תלויין ועומדים מראש השנה ועד יום הכפורים, וזו נכתבין לחיים, לא זכו נכתבין למיתה. (ראש השנה טו)

קושיית המפרשים

הקשו המפרשים, היאך אמרו צדיקים נכתבים לאלתר לחיים, וכן רשעים לאלתר למיתה, הרי ראינו בכל יום ובכל עת, שרשעים מאריכים ימיהם בטיפות שלהם. וכן נמצא אצל צדיקים להיפך ח"ו. וכן עוד יש קושיות הרבה אין לספור. וכל אחד מתרץ כפי חכו המקובל מהר סיני, ואני באתי בעניי לתרץ תירוץ מספיק, שאל תקשה מהיום והלאה בענינים כאלה שום נדנדו קושיא.

שלשה ספרים הם ספר אחד

וזהו: ששלשה ספרים הללו, אינם אלא ספר אחד. וכן שלשה מיני בני אדם השייכים לשלשה ספרים, אינו מיירי ג"כ, אלא מאדם אחד. ולאו דוקא בשלשה מיני בני אדם, צדיקים בינוניים רשעים. אלא דיוקא מיירי, ששלשה ספרים הנפתחים ב"ה, מיירי באדם אחד עצמו לבד. וכן ובספר אחד.

הכל תלוי בעשיית המצות בשלימות

והוא, כי ידוע הוא שכל בר ישראל המכונה בשם ישראל הקדוש, יארע לו איזה מצות עשה לעשות, וכל אחד כפי מדרגתו והשגתו והשגחתו מאת השי"ת, כך הוא עושה מצוה זו בשלימות, ואז הוא בודאי צדיק גמור, 'באשר הוא שם' (בראשית כא ז), ומכל שכן בחסידי עליון הדבקים בהקב"ה כל ימיהם, בעת עשיית המצות, אזי הם או בודאי צדיקים גמורים. וזאת נמצא לפעמים אפילו אצל רשע גמור, שעושה איזה מצות והוא בהשגחת א"ס ב"ה, שאל ירח ממנו נדח, אזי מסתמא הוא אז ג"כ צדיק בעשיית המצוה. וכן הוא הדין להיפך, נמצא באיזה אדם כשר, איזה פעם שאינו עושה רצונו יתברך שמו, וזאת נמצא אפילו אצל צדיקים גמורים, כנודע ש'אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא' (קהלת ז ט).

כל שלשה ספרים נפתחים בכל אדם אחד בפני עצמו נמצא שיש בפרט של כל אדם ואדם שבכל העולם, והוא בין בפרטי צדיקים, בין בפרטי בינוניים, ובין בפרטי רשעים, כל שלשה ספרים הללו ביחד, באדם אחד בפני עצמו לבד, שפעם הוא צדיק, פעם הוא רק בבחינת בינוני, ופעם הוא רשע, אלא שנמצא בצדיקים גמורים מעט חלק מרשעים, וכן מעט חלק מבינוניים, וכן הוא הדין אצל כלל של בני אדם הבינוניים, לא נמצא כל כך מעשים טובים כמו אצל צדיקים גמורים, שהם עושים בדחילו ורחימו בלב שלם, והם אינם עושים אלא בפשימות, וכן יש לו ג"כ פחות מעשים טובים ג"כ, וכן מעשים רעים יש בו יותר מהצדיק ופחות מרשעים. וכן הוא הדין אצל רשעים, יש בהם חלק עבירות יותר מהבינוניים, ומכש"כ מהצדיק, ומצות פשוטות, מצות אנשים מלומדה יש לו עוד פחות מהבינוני, ומצות בשלימות כמו אצל צדיקי הדור, הוא ג"כ מעוטה דמעוטה. והוא שכל שלשה ספרים נפתחים בכל אדם אחד בפני עצמו בלבד.

ספרן של צדיקים

ושוקלים את הכול במאונים על שתי הכפות. בכף ימין באין מלאכים מלמדי זכות, במצות שעשו בני ישראל הקדושים בכל השנה. ונותנים על שתי הכפות, כדי לידע כמה כובד יש למצות אלו, לידע אה"כ לשקול נגד עבירות. ואם הוא כלב אמת ברעותו דלכא, או מצות אלו ומעשים טובים, ומדות טובות, הם כבדים מאד. והוא כל אחד כפי מדרגתו. ואז חלק ראשון של 'ספרן של צדיקים', היינו בין בכלל ישראל, ובין בפרט, כפי חלק

ספרן של בינוניים

איישב קושיות עולם מה שמקשים, אם לבינוניים אין כתיבה בראש השנה אם כן אין להם ספר, ומה זה שלשה ספרים נפתחים בראש השנה. ונראה על פי פשוטו דמעשה כל אדם נכתבים בספר אחד, למשל מעשה ראובן נכתב בספר הזכיות והעוונות, ואח"כ רואים אם עוונותיו יותר על זכיותיו כותבין אותו בספרו המיוחד שכתבתו למיתה, ואם צדיק נכתב בספר מיוחד לחיים, ואם מחצה על מחצה נשאר בספר הראשון שנכתב, וזהו ספר של בינוניים.

ז'ברון דברים' מאמר התשובה ליום הכסא מרבנו אלכסנדר סענדר מקאמרנא

הוא, והוא אפילו אצל בינוניים ורשעים, נידונים הם בספרן של צדיקים שלהם, וכל זה הוא כל אחד כפי מדרגתו, בבחינת מדרגת לשמה, שעשה מצות אלו, כך הוא בחינת צדיק ג"כ. ואח"כ נותנים הכל להיכל זכות.

ספרן של בינוניים

ואח"כ מביאים מלאכים מליצי יושר, עוד מה שכתוב ב'ספרן של בינוניים', בחינת מצות בינוניות, היינו שעשו מצות אלו כמו מצות אנשים מלומדה, בלי דביקות כל כך לשמה בדחילו ורחימו, וכל אלו שוקלים ג"כ כמה שוויה שיש להם, ומבררים משם, ונותנים על כף ימין בהיכל זכות ג"כ, שהם בחינת ספרן של צדיקים שלהם ג"כ, והפסולת נותנים לכף שמאל חוב ח"ו.

ספרן של רשעים

ואח"כ מביאים המקמרגים מלאכים אכזרים, הנוצרים מעשית עבירות ר"ל, כל העבירות שעשה בכל השנה, והוא בין בפרט ובין בכלל, ושוקלים אותם ג"כ אם נעשו במזיד ביד רמה. או שהיה באונס כנודע. ואם יש בהם ג"כ דבר טוב, ניצוצין קדישין, כנודע שיש ג"כ בחינת מה שאמרו ר"ל: (נוי בנ) גדולה עבירה לשמה, ממצוה שלא לשמה. והבן, לזה שוקלים אותם ג"כ, ומבררים משם ג"כ הטוב שבהם, ונותנים אותם ג"כ לכף ימין, להיכל זכות, והרע גמור נשאר בכף שמאל.

שלשה ספרים של צדיק

ואחר כל זה שוקלים כל שלשה ספרים הנ"ל ביחד, הנפתחים ב"ה, של צדיקים ובינוניים ורשעים, הכל ביחד הנמצא באדם אחד לבד. וכשכאים לשקול כל שלשה ספרים שלו, אזי בתחלה כששוקלים 'ספרן של צדיקים', שהם ממצות מעשיות שלו שעשה בכל השנה כולה, אזי אם לא נמצא בהם שום פסולת, מכריעים אותו תיכף ומיד לחיים חיי נחת. והוא: 'לאלתר לחיים', היינו חלק אחד לבד של חיים, מכח הספר הראשון הזה, שנראה עתה לכאורה, שנוטים לו לאלתר לחיים. ואח"כ מביאים ג"כ 'ספרן של בינוניים' של האיש הזה לבד, ושוקלים ג"כ, ואם נמצא רבוי טוב ומעט רע, אזי חותמים אותו מצד כח ספרן של בינוני שלו, ג"כ לאלתר לחיים, ומקצת מעט הנמצא שם נתבטל ברבוי טוב. ואח"כ מביאים לפני ב"ד של מעלה, 'ספרן של רשעים', של האיש הזה ג"כ, ואם נמצא שם מיעוט רע, וזאת ג"כ היה באונס גדול ובשוגג ולא במזיד ח"ו, אזי חותמים אותו תיכף ב"ה אפילו מכח ספר השלישי הזה ג"כ לאלתר לחיים, והוא שנמצא שאיש הזה הוא בחינת צדיק.

שלשה ספרים של בינוני

ואם מביאים 'ספרן של צדיקים' מכני אדם הבינונים דעלמא, שיכול להיות שהמצות שלהם אינם כל כך בשלימות, בבהירות בדחילו ורחימו, כמו אצל צדיקים גמורים. ואח"כ מביאים 'ספרן של בינוניים' שלהם, ואח"כ 'ספרן של רשעים' שלהם עצמם, וכל אלו נשקלים במשקל אל דעות, הן למב והן לביש, ומבררים הפסולת שלהם לבד, והטוב שבהם לבד. וכל זה כנ"ל, הוא באיש פרטי.

שלשה ספרים של פשוטי עם

ואח"כ מביאים 'ספרן של צדיקים', של פשוטי עם בני ישראל, המאמינים בה' אלהי ישראל, אבל אינם מווכחים כל כך במצות ובלמוד התורה, אלא משוטטים בהבלי עולם הזה לצורך הגשמיים. ובהם יש ג"כ בחינת ספרן של צדיקים, וספרן של בינוניים, וספרן של רשעים, אלא חילוק יש, ששם נשאר אחר הכיור יותר טוב מהרע, ובבינוניים, מחצה על מחצה, או יותר, או פחות. ובפשוטי עם בני ישראל, שמצותם הם כמצות אנשים מלומדה, פעם יכול להיות מצות יותר מעבירות, אבל המצות שלהם אינם כל כך כבדים, כמו מצות של צדיקים ובינוניים, הכל כנודע.

תלויין ועומדים מראש השנה ועד יום הכפורים

ואם נשאר הרבה דברים שאינם מתקנים כל צרכיהם, של שלשה מיני בני ישראל הנ"ל, אזי נשאר כל הספר הזה, ומונח עד יום הכפורים, עד שיעשה תשובה עליהם, ומתקן אותם. ואם נמצא אחר יוה"כ בספרן של בינוניים בכלל, ובפרט רבוי דברים רעים, ר"ל יותר מדברים טובים, אזי נשאר עוד מונח הספר הזה, עם ספרן של רשעים שלהם, עד הושענא רבא ושמיני עצרת, שאז הוא גמר כירור הטוב לבד, והרע לבד, והכרעה האמיתית הוא בהושענא רבא, ובמוסף של שמיני עצרת כנודע. וזוהו יתורץ כל הקושיות של המפרשים.

ב'ן ביתי' פרישת חקת מרבנו אלעזר צבי מקאמרנא

עטרת דז

שלשה ספרים דר"ה כנגד שלשה שמות ד"ן

כתב הרמ"ע מפאנו ב'מאמר המילואים': ושם ד"ן הוא בשלשה דרכים כזה: יו"ד ה"א ו"ו ה"א, יו"ד ה"י וא"ו ה"א, יו"ד ה"א וא"ו ה"י. עד כאן. ושלשה צירופים אלו הם בסוד 'שלשה ספרים הנפתחים בראש השנה' המבואר אצלנו שהם בשם ד"ן אשר בו דין הקדוש ברוך הוא לכל באי עולם, וכמבואר בספר 'ברית כהונת עולם' (מאמר אילו של יצחק פ"ב), ושלשה פעם 'שלום' של דוד המלך שנאמר בפסוק (שמואל א' כה ו) 'אתה 'שלום' וביתך 'שלום' וכל אשר לך 'שלום', הם כנגד שלשה שמות ד"ן אלו אשר בשלשה ספרים, כי כל מילוי של שם ד"ן יש בו מספר 'שלושים', שכן עשר אותיות של שם ד"ן בכפל כל אות על עצמותו יעלה למספר 'שלושים', ושלש פעמים 'שלום' אלו כתובים בשלשה ספרים הנפתחים בראש השנה' בסוד שלשה שמות ד"ן, והיינו, 'אתה שלום' בספרן של צדיקים, 'וביתך שלום' בספרן של בינוניים, וכל אשר לך שלום' בספרן של רשעים, ונמשך 'שלום' ו'חיים' הממתיק 'אפים' והיינו שני פעמים א"ף העולים למספר קס"ב, על ידי שלשה שמות ד"ן שעולה גם כן קס"ב, ואז נמתקים האף והדינים לכל טוב, וכולם נכתבים ב'ספר החיים'.

נתיב מצותיך' יחידים מאמר השמות אות ב מרבנו יצחק אייזיק מקאמרנא

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא ז"ל

דעת רבינו בענין אמירת היוצרות והפיוטים בראש השנה ויום הכיפורים

בענין הפיוטים יש שני סוגי פיוטים ושני דינים בזה. יש פיוטים שאומרים בברכת ק"ש והוא הנקרא 'יוצרות' מלשון יוצר אור. ויש פיוטים שאומרים בברכת שמו"ע. ושני דינים בהם כדלהלן.

פיוטים [יוצרות] בברכת קריאת שמע

איתא בברכות (יא), וזה לשון המשנה: **בשחר מברך שתיים לפניו ואחת לאחריה, ובערב שתיים לפניו ושתיים לאחריה. אחת ארוכה ואחת קצרה. מקום שאמרו להאריך, אינו רשאי לקצר. לקצר, אינו רשאי להאריך. לחתום, אינו רשאי שלא לחתום. ושלא לחתום, אינו רשאי לחתום.**

ואיכא כמה פירושים מרבתינו הראשונים בביאור דברי המשנה. **הרמב"ם והרע"ב** פירשו 'אחת ארוכה ואחת קצרה' אשתיים שלפניה קאי, יוצר אור ארוכה, שפותחת בברך וחותמת בברך, וכן מעריב ערבים. אהבה קצרה, שחותמת בברך ואינה פותחת בברך. הרי שלמדו 'אחת ארוכה' שפותחת בברך וחותמת בברך, ו'אחת קצרה' שחותמת בברך ואינה פותחת בברך.

דעת רש"י ור"ת

רש"י (ברכות יא). פירש דברי המשנה 'אחת ארוכה ואחת קצרה' אשתיים לאחריה דערבית קאי, ארוכה אמת ואמונה, קצרה השכיבו. ותמה **התוספות** (שם ד"ה אחת) שהשכיבו נמי ארוכה הרבה והביא ראיה לזה דבתוספתא חשיב לה בהדי הקצרות, ועוד הקשה דפעמים מאריך בהשכיבו ופעמים מקצרין באמת ואמונה ע"ש. ותיירץ **ר"ת** דהכל קאי האמת ואמונה, 'אחת ארוכה ואחת קצרה' כלומר בין יאריך בה בין יקצר בה, והביא דוגמא לזה מגמ' יבמות (מא). אחת ארוכות ואחת נשואות אחת בתולות ואחת בעולות. וכוונת התוס' ביאר רבינו **יונה** על הרי"ף (ה): דפירוש 'אחת ארוכה ואחת קצרה' ר"ל שאם ירצה יאריך בהם ואם ירצה יקצר בהם, 'ואחת ארוכה' ר"ל בין ארוכה בין קצרה, ודומה לזה מאי דאמרין (יבמות מא). אחת בתולות ואחת בעולות, ומה שאמרו 'מקום שאמרו להאריך אינו רשאי לקצר' אינו חוזר לראש [המשנה] אלא מילתא באפי נפשה היא, שהברכות שהן ארוכות כגון קידוש והבדלה אין לו לקצר ממטבע שלהן כלום, 'מקום שאמרו לקצר' כגון ברכת בורא פרי הגפן וכיוצא בה אין לו להאריך בהם. ומה שאמר אח"כ 'לחתום אינו רשאי שלא לחתום' הוא פירש מה שאמר תחלה מקום שאמרו להאריך אינו רשאי לקצר, ור"ל ברכה שהיא ארוכה וצריכה חתימה אינו רשאי לקצר כלל מהמטבע כולה, מפני דאם יקצר לא יצטרך לחתום בה, ואינו רשאי שיעשה בענין שלא לחתום, וברכה שהיא קצרה ואין לו לחתום בה, אינו רשאי הוא להאריך במטבע ולהוסיף בה אח"כ שאם כן יצטרך לחתום, ומקום שאמרו שלא לחתום אינו רשאי לחתום.

פירוש רבינו פני זקן'

ולפי פירוש ר"ת פירש רבינו **פני זקן'** דברי המשנה, שכתב: 'אחת ארוכה ואחת קצרה' כמו אחת בתולות ואחת בעולות (יבמות מא), דהיינו שרשות בידו להאריך כמו שאנחנו מאריכין בהם, ורשות בידו לקצר לומר בא"י יוצר אור עד ובורא את הכל ותיכף יחתום כאמור לעושה בא"י יוצר המאורות, וכן בכל ברכות ק"ש שרשות בידו להאריך בפיוטים ותפלות, ורשות בידו לקצר. אבל 'מקום שאמרו להאריך' כגון שלש ראשונות [בשמו"ע] וקידוש היום שהתיבות מנויות אחת לאחת, 'לא יקצר'. ומקום שאמרו 'לקצר' כגון ברכות הנהיין והמצות 'אסור להאריך'. 'לחתום' כגון אלקי נשמה ותפלת הדרך והקצרה, 'ושלא לחתום' ברכות הנהיין. ורש"י (ברכות יא). **פירש** אשתיים לאחריה דערבית קאי, [דהיינו ארוכה אמת ואמונה, קצרה השכיבו, לכן צריך לומר] דהשכיבו עיקר נוסחתה אינו אלא עד למען שמך. [ובזה תירץ קושיית התוס' דהשכיבו הוא קצרה כנ"ל].

והרמב"ם (בפירושו למשניות, וברמב"ם פ"א מק"ש ה"ז ובכס"מ שם) **והר"ב פירשו** 'אחת ארוכה' יוצר אור וחבירו [של ערבית מעריב ערבים, שפותחת בברך

וחותמת בברך], 'קצרה' אהבת עולם וחבירו של ערבית, דאינם פותחין בברך, עכ"ל.

שיטת הרמ"ה והרמב"ם והמחבר

הטור (סימן סח) הביא דעת האוסרים לומר פיוטים, וזה לשונו: בענין ההפסקה שמפסיקין בברכות שמע לומר קרוב"ץ ראוי היה שלא להפסיק. **והרמ"ה** נשאל על זה והשיב כך: ראינו שאסור להפסיק, והרי בפירוש שנינו (ברכות יא). במקום שאמרו לקצר אינו רשאי להאריך, ועוד שנינו (שם מ: מ) כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בברכות לא יצא ידי חובתו, וכו'. וכ"כ **הרמב"ם** ז"ל (פ"א מק"ש ה"ז) ברכות אלו עם שאר הברכות אין אדם רשאי לפחות מהן ולא להוסיף עליהם. ע"כ. וכך פסק **השו"ע** שם שכתב: יש מקומות שמפסיקים בברכות ק"ש לומר פיוטים, ונכון למנוע מלאמרם משום דהוי הפסק.

שיטת הטור

ומסיף הטור להביא המנהג ודעת המתירים לומר פיוטים, שכתב: אמנם נוהגין בכל המקומות לומר בהם קרוב"ץ. וגם הראשונים אשר תקנום היו גדולי עולם כמו רבי אלעזר הקליר וחבריו. וכן כתב הרמב"ד למעט או להרבות באמצע הברכה אין קפידא, לפיכך נהגו להוסיף פיוטין במאורות ובאהבה ובזולתות [פיוטים בברכת ק"ש]. גם ר"ת דחק לפרש שהיא דבמקום שאמרו לקצר וכו' כדי לקיים המנהג.

ומסקת הטור לאיסור, שכתב: ומכל מקום טוב

ויפה הדבר לבטלה למי שאפשר, כי היא סיבה להפסיק בשיחה בטלה בדברי הבאי, גם פירוש ר"ת שפירש לקיים המנהג לא ישר בעיני אדוני אבי **הרא"ש** ז"ל.

דעת הרמ"א

הרמ"א קיים המנהג לומר פיוטים, שכתב: ויש אומרים דאין איסור בדבר, וכן נוהגין בכל המקומות לאמרם.

דעת מרן האריז"ל

רבינו בשו"ט (סימן סח ס"א) כתב: **מרן האריז"ל בימים נוראים שהיה מתפלל בין האשכנזים, היה אומר כל הפיוטים של ברכות ק"ש, ופסק שאין בזה הפסק, [כדאיתא בפע"ח (שער הק"ש פ"א) בענין פיוטים שנהגו האשכנזים לומר, היה נוהג מורינו זלה"ה לומר, והיה אומר שאין בהם שום הפסק, כי הכל הולך אחר החיתום, והואיל ומסיימים מעין הברכה, לא הוי הפסק]. ובפרט שכולם נתקנו ברוח הקודש, והיה משבח כל פיוטי אשכנז של כל השנה, [כדאיתא בפע"ח בהקדמת שער התפלה], ופסק שאין בזה הפסק, ויכול לאמרם בכל הזמנים.**

ונשנה הדבר בשו"ט (סימן קיב) שכתב: **מענין הפיוטים של אחינו בני אשכנזים, מרן האריז"ל היה אומר כשהיה מתפלל בק"ש אשכנזים כל היוצרות וזולת פיוטים שחברם הקליר ורבינו שמעון הגדול וכיוצא, ובאמת הכל נתחבר ברוח הקודש כפי ששמעו ממלאכי מעלה, וכו', ולכן בימים נוראים היה מרן מתפלל בק"ש אשכנזים והיה מתפלל נוסח אשכנזים ואומר הפיוטים ויוצרות כסדר.**

דעת מרן הבעש"ט ורבי אלימלך מליזענסק ורבינו **ובשו"ט** (שם ס"ב) הוסיף וכתב: **מרן הקדוש הריב"ש** נהג שלא לאמרם [הפיוטים בברכת ק"ש], ומחמת זה נתפשט המנהג בינינו [דהיינו בעולם] שלא לאמרם [הפיוטים בברכת ק"ש]. ורבינו הקדוש מו"ה אלימלך מליזענסק נהג לאמרם בראש השנה ויום הכיפורים מהטעם שמרן האריז"ל אמרם באותו הפעם, וכן מנהיגו בר"ה ויו"ה לאמרם [הפיוטים בברכת ק"ש] מטעם הזה [שמרן האריז"ל מו"ה אלימלך מליזענסק אמרם].

הפיוטים של תפלת שמו"ע

איתא בגמ' (ברכות לד.) **אמר רב יהודה, לעולם אל ישאל אדם צרכיו לא בשלש ראשונות ולא בשלש אחרונות, אלא באמצעות. דאמר רבי חנינא ראשונות דומה לעבד שמסדר שבח לפני רבו, אמצעות דומה לעבד**

שמבקש פרס מרבו, אחרונות דומה לעבד שקבל פרס מרבו ונפטר והולך לו.

שיטת התוספת והרא"ש

וכתבו התוספת (שם ד"ה אל) פ"י ר"ח ורבינו האי דוקא ליחיד אבל צרכי צבור שואלין, ולכך אנו אומרים זכרנו וקרובץ ועלה ויבא בהם, ותדע דדוקא יחיד קאמר שהרי עיקר ברכות אחרונות צרכי צבור הם. וכ"כ **הרא"ש** (שם סימן כא) אמר רב יהודה לא ישאל אדם צרכיו לא בשלש ראשונות ולא בשלש אחרונות. ופ"ת ר"ח ז"ל דהיינו דוקא בצרכי יחיד אבל בצרכי רבים שרי, דהא כולחו ג' אחרונות צרכי צבור נינהו, ועם מה שעבד מסדר שבו לרבו יכול לשאל צרכי צבור דשבח וכבוד הוא לרב שהרבים צריכין לו. וכן נהגו לומר זכרנו ומי כמוך ובכן בראשונות, ומטעם זה נהגו לומר קרוב"ץ בג' ראשונות. וכן ר' **אליעזר הקליר** ז"ל שהיה מא"י מקריית ספר ובימיו היו מקדשים ע"פ הראיה שהרי לא תיקן שום קרוב"ץ ליום שני, ויש אומרים שתנא הוא כדאמר **בפסיקתא** (דבר כהנא פסקא כו א) כד דמיך רבי אלעזר ב"ר שמעון קראו עליו דורו מכל אבקת רוכל (שה"ש ד ו) דהוא תנא קרוב"ץ דרשן ופייטן, והוא תיקן קרוב"ץ לאומרה בג' ראשונות, ועוד שאנו אומרים יעלה ויבא ועל הנסים בג' אחרונות אלמא צרכי צבור שאני, עכ"ל.

שיטת הרשב"א והמיימוניות

לעומתם כתב **הרשב"א** (ברכות שם ד"ה הא דאמר) כתב בשם רבינו **האי** דשלש אחרונות הן עצמן שאלת צרכי רבים נינהו, ומיהו אעפ"כ שלש ראשונות לשבח הן אמורות ואין בהם מקום תביעת צורך לא ליחיד ולא לציבור, ולא מהוגן לרבנן אפילו מאן דאמר זכרנו לחיים באבות ומאן דאמר זכור רחמך בהודאה, ואפילו מאן דאמר בחנוכה ופורים כמו שעשית נסים לראשונים כן תעשה נסים לאחרונים, והני מילי לא רגילי במתיבתא למימרינהו, וכן כתב ג"כ בשם **בה"א**, ואחר כך כתב ויש מן הגאונים שהתירו בו צרכי ציבור, וכן ודאי נראה דמאי שנא מיעלה ויבוא דאמרין בעבודה וזכרנו לחיים איתיה נמי במסכת סופרים, עכ"ל. ובהגהות **מיימוניות** (פ"ו מתפלה ג) כתב בשם **ר"ת** דצרכי רבים שואלים, ומטעם זה נהגו לומר קרובץ בשלש ראשונות, וכן הסכימו רבינו **יוסף** ורבינו **אליעזר הזקן והקליר** שהיה תנא ועליו יש לסמוך, וכן נהגו כל רבותינו והתירו לומר זכרנו ומי כמוך, ודלא כהלכות גדולות שכתבו דאית מרבנן שנהגו דלא למימר זכרנו בראש השנה, אמנם על הקרובץ שבגי ראשונות כתב ר"ח דלאו שפיר עבדי, ורבינו **שמחה** הביא מהא דאמרין (ר"ה לב.) סדר ברכות אומר אבות וגבורות וקדושת השם וכולל מלכות עמכם, אבל לא ידענו על מה אנו סומכין שאנו מפסיקין בין גבורות לקדושת השם, עכ"ל.

הרי מחלוקת הראשונים אי מותר לומר הפיוטים בשלש הראשונות בברכת שמו"ע. דלדעת **התוספת והרא"ש והר"ן** ועוד כמה ראשונים שמותר להפסיק ולומר פיוטים כיון שהם צרכי צבור. ויש מהראשונים שכתבו שאין להפסיק בפיוטים אפילו שהם צרכי ציבור, והוא דעה שהביא הבה"ג (ברכות סוף פ"ה) בשם אית מרבנן, וכן רבינו **שמחה** שהביא הגה"מ הנ"ל.

דעת הטור והמחבר

דעת הטור אעפ"י שבברכת ק"ש אסר לומר פיוטים כהנ"ל הכא בברכת שמו"ע (סימן קיב) התיר לומר פיוטים, דאחר שהביא דברי הגמ' הנ"ל ודעת ר"ת דצרכי רבים מותר כתב: ועל כן נהגו לומר קרוב"ץ בשלש ראשונות, ועוד שאומר יעלה ויבא בעבודה, אלמא צרכי רבים שרי, עכ"ל. ולא הביא כלל דעת האוסרים. ובב"י שם כתב: וכבר נתבאר בסימן ס"ח שהמנהג הנהיגו שלא לומר קרובץ. וכן **בשו"ע** (סימן קיב ס"ב) כתב: אין לומר פיוטים ולא קרובץ בתפלה. מדברי **הב"י** משמע שלהפסיק בשמו"ע ג"כ תלוי במחלוקת אם מותר להפסיק בברכת ק"ש המבואר לעיל. ודלא כהטור שהבין שאינו תלוי במחלוקת בברכת ק"ש, וכבר תמה ע"ז **הב"ח** **המשך בעמוד הבא** <<<<

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים זי"ע

פרפראות לראש השנה ועשרת ימי תשובה

וכו' (משנה ר"ה פ"ג מ"ב), ולכן יש לומר בפיט (שחרית ר"ה) זכור אחוז יופר' לתקועי לך היום בשופר. 'עצי עדן' ר"ה פ"ג מ"ב מרבנו יצחק אייזיק מקאמרנא

וכל מאמינים

פיט הקדוש 'אחוז ביד' וגו' יוכל מאמינים' (בתפילת ימים נוראים) חברו זרובבל בן שאלתיאל. כן שמעתי מפי קדוש אדמו"ר חכם הרזים מהרי"א מקאמרנא זי"ע.

'עטרת שלום' דף טא:

שם ומלכות בברכה בין התקיעות

בראש השנה יכול לסיים בתפלות של התקיעות 'בא"י אמ"י בעל הרחמים', וכל אלו הם הלכות גדולות ודברים ברורים, והרוצה ליהנות כן תבוא עליו ברכה, אבל אני השפל בעצמי מימי לא עברתי על דברי חבירי החולקין עלי בדבר הזה.

זו זהב' סימן ו' סק"ד כללי השמועה אות ד' מרבנו יצחק אייזיק מקאמרנא

כוונת אכילת לחם עם דבש

ואלו שמות יו"ד היי יו"ד היי, אל"ף היי יו"ד היי, אלה"ם, אדמ"י, יכוין בראש השנה באכילת מוציא של לח"ם דב"ש מספר השנה, ויהיה לו להוראת מזל [מספר לח"ם] טוב [דב"ש הוא ח"י פעם טו"ב] על כל השנה, לסלק החיות מן הקליפות ומן המצירים לו שהן רשעים גמורים.

זוהר ח"י ח"ד דף קט. מרבנו יצחק אייזיק מקאמרנא

כפי אשר מתנהג בעשיית' כך יתנהג כל ימות השנה

בכל שנה קודם ימים נוראים, בא יראה ופחד על האדם, 'היתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו' (ע"פ עמוס ג ו), ומי שמקשר עשרת ימי תשובה ביראה ואהבה, כך

לא יאכלו דגים בלילה דר"ה משום סימנא מלתא

יחוד דג שהוא יחוד בזמן הגלות להמשיך להאי דלה ועניה גמילות חסד מן אות גימ"ל, וכל זה על ידי עינא פקוחא וטבא דעתיקא קדישא הכופה מרצונו כל הקליפות והדינים וכו' וכיון שדגים מורה על השפעה חיוורת בזמן הגלות להכין היחוד לעתיד לבוא, וזה לא תמצא בסעודת אברהם ושלמה המלך דגים בסעודתן וכו', ולטעם זה לא יאכלו דגים בלילה ראשון של ראש השנה משום סימנא מלתא.

'היכל הברכה' בראשית ר"ט. מרבנו יצחק אייזיק מקאמרנא

החזנים צריכין להיזהר שלא לעורר דינים

'אוי אהו וי' (ע"י ירושלמי שקלים פ"ה ה"ו), כולם מורים הסתלקות הרחמים, ולכן יש לגעור בחזנים בראש השנה ויום הכיפורים שצוחין בלי דעת, אוי הוי לי, ומעוררין דינים קשים רחמנא ליצלח ולכן כעס הצדיק על רבי עקיבא שאמר 'אוי', שמבעט ביסורין שהרי היסורין כולם רחמים וטובות, וצריך לקבלם בשמחה ובלב טוב. 'מני זקן שקלים ירושלמי פ"ה ה"ו מרבנו יצחק אייזיק מקאמרנא

רבי אלעזר הקליר

רבי אלעזר הקליר הוא רבי אלעזר בן רבי שמעון בן יוחאי בעצמו ולא ניצוץ ולא גילגול באין פנים, וכך קבלה ביד רבותינו בעלי התוספות (חגיגה דף יג. ד"ה ורגלי החיות), והוסכם ברוח קדשו מרן האר"י לרוח קדשם האמת של בעלי התוספות (כ"כ בשעה"כ בנוסח התפלה, ועיין בשע"ת סימן סח סק"ב).

'שולחן הטהור' סימן סח ס"ה מרבנו יצחק אייזיק מקאמרנא

זכור אחוז יופר'

יכל השופרות כשרין חוץ משל פרה מפני שהוא קרין

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו זי"ע

יצר לב האדם רע מפעולתו, ולא אסף עוד להכות את כל חי פאָשר עשיתי, ועל ידי זה נמתקו הדינים ונשתתק הקטרוגו. ולכן נחה דעתי, והפסקתי מלבכות, כי הפיח בקרבי רוח חיים, ושמחתי מאד שיצא הדין לטובה.

אָבל פאָשר הביאו את הדגים, נראתי שָמא יתעורר הקטרוגו, כי הדגים באמת לא חטאו, דְהא קתיב (בראשית ז' כב) 'מכל אֲשֶׁר בַּחַרְבַּח מַתּוּ, עֵץ רָשָׁי יִלָּא דָגִים שְׁבִימִים', וכן הוא בגמרא סנהדרין (קא:) כי המה לא השחיתו את דָרְכָם, על כן צייתי להוציא את הדגים מעל השלחן, עד כאן שמעתי.

'פרי אהרן' בראשית דף פ מהגה"צ רבי אהרן אויש אב"ד לופעני

החדושים אֲשֶׁר לא הרְגֵלוּ בָּזָה. אָחַד, לְמָה בְּעַת אֲשֶׁר עָמַד בַּתְּפִלָּה שָׁהָה בְּבִכָּה כָּל כֶּן בַּתְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה וְאַחֲרֵי זֶה צִהְלוּ פְּנֵי מִתּוֹן שְׂמִיחָה. וְהַשָּׁנִי, אֲשֶׁר לא נָתַן לְהַצְבִּאי לְשׁוֹם הַדָּגִים עַל הַשְּׁלָחַן.

וְהַשָּׁבִי לָהֶם, דָּעוּ נָא רְבוּתִי, כִּי הַיּוֹם הַזֶּה קִטְרוּג גָּדוֹל בְּבֵית דָּוִי שֶׁל מַעֲלָה, אֲשֶׁר בָּשׂוּם אִפְּן לֹא נִרְאָה מְקוֹם שְׂפִיטָגְרוּ הַמְּלִיצִים טוֹבִים, כִּי לֹא הָיָה שׁוֹם מְבוֹא לְהַמְלִיץ, אֲמָנָם אַחַר כֶּן הִתְחִיל לומר בפני הדינים, אָמַת כִּי חָטְאוּ וּפְשָׁעוּ כְּזָה וְכְזָה, אָבַל הֲלֹא אֵין שׁוֹם נִבְרָא עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא חָטָא, כִּי כֵן נִרְאָה דָּוִד אֲדָם הָרֵאשׁוֹן וְדָוִד הַמְּבֹרָךְ, וְאָף עַל פִּי כֵן וְנִרְחַם ה' אֶת רִיחַ הַנִּיחִת, וְיִאֲמַר ה' אֵל לְבוּ לֹא אִסְף עוֹד לְקַלֵּל אֶת הָאֲדָמָה בְּעִבְרוּ הָאֲדָם, כִּי

המשך שולחן הטהור

בזו זהב (שם סק"א) כתב רבינו: ומון קודש קדשים ריב"ש טוב לא היה אומר יוצרות [בברכת ק"ש] שקודם התפלה [שמו"ע], וגם באמצע התפלה לא היה אומר [פיוטים] אלא אחר מחיה המתים, [כיון שהפיוטים הם באמצע הברכה], אבל באמצע הברכה לא היה מפסיק [לומר פיוטים בימים נוראים], חוץ מגשם וטל ומוספי ארבע פרשיות שהיו אומר על הגדה, [אפילו] שהוא באמצע הברכה, וצריך ביאור מה שגם מהימים נוראים, אבל כך נהגו. וכו'. וכך הנהיג מורי דודי [רבי צבי מוידיתשוב] בבית מדרשו כמנהג מרן [הבעש"ט] לומר פיוטים רק אחר מחיה המתים, והמבזה שלא לומר פיוטים עתיד ליתן את הדין, אם מרן האר"י וריב"ש טוב אמרו ולא שינו האיך יהיה כח ביד איזה מאן דהוא לשנות שלא לומר [כלל] פיוטים.

דעת רבינו

ומסקנת רבינו בדין זה כתב בשו"ת (סימן סח ס"ו) שכתב: הפיוטים של תפלת שמו"ע של ימים נוראים, ראיתי למורי דודי הקדוש מו"ה צבי [מוידיתשוב] שצוה

עבדא שמעתי בימי ילדותי, מהצדיק קדוש השם רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע, כי פעם אחת בראש השנה בכה מאד בעת תפלת שמונה עשרה, ושהה זמן רב בבכיה, ופתאום עמד מלבכות וראו את פניו צוחלים ושמחים, ושוב התפלל בשמחה ובטוב לב. ונאָשֶׁר גִּמְרוּ הַתְּפִלָּה וְבָאוּ לְבֵיתוֹ לַעֲשׂוֹת קְדוּשָׁה, כְּנַחוּ, הַגִּישׁ הַצְּבִאי מִמַּעֲשֵׂה אוֹפָה לְפָנֵי הַבְּעַלֵּי בָתִּים, וְאַחַר כֶּן הִבִּיא מַשְׂקָה עִם דָּגִים כְּדָרְכָם שֶׁל צְדִיקִים.

וְהָיָה בְּרָאוּתוֹ שְׂמִיחָיִים הַדָּגִים עַל הַשְּׁלָחַן, הִתְחִיל לַעֲזֹק בְּקוֹל עַל הַצְּבִאי, כִּי לֹא יָשִׁים הַדָּגִים עַל הַשְּׁלָחַן, וְלֹא יִתֵּן לְאָכַל רַק רַקִּיקִים, וְהָיָה לְפָלֵא.

וּבְמִצְוַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה בָּאוּ אֲצִלוּ חֲסִידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה מִמְּקַרְבֵּים שָׁלוּ, וְשָׁאֲלוּ אוֹתוֹ עַל שְׁנֵי

(סוף סימן סח) שהטור בברכת ק"ש הביא דעת החולקים שלא לומר פיוטים וכן נקט כמורה, ובברכת שמו"ע לא הביא כלל את שיטת האוסרים ועוד נוקט שמונת לאמרם.

דעת הרמ"א

הרמ"א חולק על הבי"ו וכתב: ויש מיתרין [לומר פיוטים], הואיל וצרכי רבים הם, וכן נוהגים בכל מקום לאמרם. והוא כדעתו שכתב בברכת ק"ש (סימן סח) שמונת לאמרם.

דעת מרן האר"י ל' והבעש"ט רבי צבי מוידיתשוב רבינו בשו"ת (סימן קיב) הביא ממרן האר"י ל' שאמר הפיוטים בשמו"ע כסדר וז"ל: מענין הפיוטים של אחינו בני אשכנזים, מרן האר"י היה אומר כשהיה מתפלל בק"א אשכנזים כל היוצרות וזולת [בברכת ק"ש] ופיוטים [בשמו"ע] שחברים הקליר ורבינו שמעון הגדול וכוונתו, וכו', ולכן בימים נוראים היה מרן מתפלל בק"א אשכנזים והיה מתפלל נוסח אשכנזים ואומר הפיוטים [בשמו"ע] ויוצרות [בברכת ק"ש] כסדר.

המערכת מאחלת ברכת חתיבה והתנועה טובה לכל קוראיו ולכל בית ישראל